KIRKLARELİ

39

Yüzölçümü: 6.550 km2.
Nüfusu: 281.412
İlçeler: Babaeski, Demirköy, Kofçaz, Lüleburgaz, Pehlivanköy, Pınarhisar, Vize.
Köy sayısı: 195
Doktor sayısı: 102
Hastane yatak sayısı: On bin kişiye 14.5 yatak.
Okur-yazar oranı: % 82
Otomatik telefon kodu: 1871

Kırklareli'de tarihî yapıların çoğu Mimar Sinan'ın imzasını taşır....

iklimi

Denizden yüksekliği ortalama 200 metre olarak kabul edilen Kırklareli, Trakya'nın bütün özelliklerini taşır. Yazın bunaltıcı sıcak, kışın ise dondurucu soğuk. Yazlar genellikle kuraktır. Ara sıra bir sağanak gelip geçer. Yılın 80—90 günü tamamen açık ve güneşli, 90 — 100 günü tamamen kapalı ve yağışlı, geri kalan günler parçalı bulutludur.

ISTRANCA Dağları'nın gölgesinde, meşe ve kayın ağaçları ile örtülü topraklarının bir bölümü Karadeniz'e ulaşan bir ilimiz Kırklareli.... Istranca Dağları'nın en yüksek noktasını oluşturan Mahya Tepesi'ni de sınırları içine alan, Karadeniz tarafından bakılınca bir dağ, ünlü Ergene Havza'sından bakılınca bir yayla görünümü veren bir yöremiz.

İlçeleri içinde en gelişmişi olan Lüleburgaz, merkezden daha kalabalık, adeta Trakya'nın en önemli yerleşim merkezlerinden birini oluşturmaktadır.

Mimar Sinan'ın birbirinden güzel camii, hamam, türbe ve köprüleri ile süslü Kırklareli, Klasik Türk Mimarisi'nin en güzel örneklerini sergileyen bir ilimizdir.

"Hıdırellez" adı verilen ve her yıl 6 Mayıs tarihini izleyen ilk pazar günü düzenlenen geleneksel "Kakava Şenlikleri" ve gene her yıl 22 Mart'ta baharı karşılamak için düzenledikleri "Nevruz" ile ünlü ilimizdir.

Istranca Dağları'nın ormanlık yöreleri büyük av, düzlük ve ovalık yöreleri ise kanatlı av hayvanlarının barınağıdır. Bu yöreleri ile yurdun en önemli av merkezlerinden birini oluşturan Kırklareli'nin Karadeniz sahili ise geleceğin turistik merkezlerinden biri olmaya adaydır.

Adı nereden geliyor

Türk akıncılarının Rumeli adıyla andığımız yakaya çıkıp at koşturmaya başladıkları günlerde, serdengeçti yiğitler öncü olarak daha ilerilerde pala sallamaktaydılar. Bu bir avuç Türk öncüsü kendilerinden sayıca ve silahça çok daha üstün durumdaki düşmanın elinden zümrüt gibi yeşillikler arasındaki beldeyi alırken 40 şehit vermişlerdi. Öncüler 40 şehit arkadaşlarını burada o zümrüt toprakların altına verirlerken aldıkları yeni beldeye de arkadaşlarının aziz hatıralarına "Kırklareli" demişlerdi...

Nasıl Gidilir

Trenle gitmek için Alpullu'dan aktarma gereklidir. İstanbul'dan hergün Edirne'ye kalkan posta treninden yararlanılır. Karayolu (E—95) uluslararası yolla (E—5) yoluna bağlı olan Kırklareli'ne her saat otobüs bulmak mümkündür.

Sizlere hizmet vermekten mutluyuz

ANADOLU BANKASI
Hazine Bankası

Kentlerimizin tarihçesi bir kültür hizmeti olarak GARANTİ BANKASI'nca hazırlanmıştır

Politik Kimliği

1950
Milletvekili genel seçimleri
Katılma oranı: %90.6

Partiler	Aldığı oy
CHP	36.607
DP	42.840

1954
Milletvekili Genel Seçimleri
Katılma oranı: %91.1

Partiler	Aldığı oy
CHP	31.926
CMP	1.845
DP	56.105
Bağımsız	214

1957
Milletvekili Genel Seçimleri
Katılma oranı: % 84.7

Partiler	Aldığı oy
CHP	36.013
CMP	3.019
DP	49.417
HP	4.204
Bağımsızlar	2

1961
Milletvekili Genel Seçimleri
Katılma oranı: %85.7

Partiler	Aldığı oy
AP	13.774
CHP	38.653
CKMP	8.225
YTP	35.240

1965
Milletvekili Genel Seçimleri

Katılma oranı: %76.8

Partiler	Aldığı oy
AP	53.104
CHP	27.123
CKMP	1.122
MP	3.541
TİP	2.716

1969
Milletvekili Genel Seçimleri
Katılma oranı: % 65.0

Partiler	Aldığı oy
AP	33.554
CHP	21.704
CGP	3.339
MP	1.860
MHP	530
TİP	3.839
Bağımsızlar	6.058

1973
Milletvekili Genel Seçimleri
Katılma oranı: %69.9

Partiler	Aldığı oy
AP	35.141
CHP	36.594
CGP	2.107
DP	6.432
MHP	1.211
MSP	2.179
Bağımsızlar	13

1977
Milletvekili Genel Seçimleri
Katılma oranı: %81.4

Partiler	Aldığı oy
AP	52.747
CHP	55.127
CGP	1.146
DP	1.758
MHP	1.157
MSP	1.662
Bağımsızlar	10

Kırklareli Anayasa Halk oylaması sonuçları:
YIL: 1961
Kabul
% 60
Red
%40
YIL: 1982
Kabul
%93.4
Red
%6.6

KIRKLARELİ VALİSİ AHMET TOSUN

KIRKLARELİ, kalkınıp gelişmeye istekli, buna özlem duyan, çalışkan, uygar, ilişkilerinde hoşgörü hâkim insanlar diyarıdır.

İlde halkın başlıca uğraşısı, tarım ve hayvancılıktır. Bunun için tarım kesiminde üretim artışına, çiftçinin modern tarım ve teknikleri öğrenmesine, yüksek verimli kültür ırk hayvancılığın gelişip yaygınlaşmasına, daha fazla et ve süt üretimi gerçekleşmesine önem verilmektedir. Tarım kesiminde bulunan 50 bin dolayındaki çiftçimizin her türlü problemlerini çözümlemek amacıyla Atatürk'ün doğumunun 100. yıldönünü anısını ebedileştirmek üzere KIRKLARELİ ATATÜRK TOPRAK-SU BÖLGE ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ hizmete konulmuş bulunuyor. Araştırma merkezi, yılda on bin toprak-su tahlil ve analizi yapabilecek kapasitedir.

Hayvancılığı ilgilendirmesi bakımından deneme çalışmalarına başlamış bulunan yıllık 12 bin ton karma yem üretim kapasiteli devlet yem fabrikasının ilin hayvan yemi açığını kapatmada, hayvancılığın gelişmesinde önemli katkısı olacaktır.

Kavaklı kasabamızda yapımı bitmiş bulunan tarım âlet ve makinaları fabrikası tesislerinin bir bölümünde yılda 4 bin ton üretim kapasiteli TARIM İLÂÇLARI FABRİKASI kurulması kesinleşmiş bulunuyor. Üç yıllık bir plan dahilinde kuruluşu gerçekleşecek olan fabrika için, üç milyar lira harcama yapılacaktır.

1981 yılında 654 milyon liraya ikmal inşaatı ihale edilmiş bulunan KAYALI BARAJI'nın 1984 yılında hizmete girmesi durumunda 14700 hektar arazi sulanma imkânına kavuşmuş, ziraate geçişte büyük bir aşama yapılmış olacaktır. Böylece hem üretim artışı ve hem de yılda iki ürün alma dönemine girilmiş olunacaktır. Barajdaki çalışmalar, DSİ'nin denetimi ve gözetimi altında hızla devam etmektedir.

1970 yılında hizmete girmiş bulunan DEREKÖY GÜMRÜK KAPISI'nın elektrik ve içme suyu sorunu kökten çözümlenmiş bulunuyor. Kapının otopark, peron ve meydanları asfaltlanmış, bir park ve bahçe oluşturulmuş, modern bir kafeteryanın yapımı gerçekleştirilmiş, kapıyla ilgili yakınmalara son verilmiş bulunuyor. Personele Kapaklı Köyü'nde yapılacak 12 sosyal konutun ihalesi gerçekleştirilmiştir.

E-95 karayolu üzerinde bulunan tarihî Kavaklı Çiftliği Korusu'nun bir dinlenme ve piknik yeri olması için düzenleme çalışmaları sürdürülmektedir.

İlin yol sorunu çözümlenmiş, asfalt kaplama aşamasına gelinmiştir. İçmesuyu bulunmayan 8 köyümüzle, elektriği olmayan 32 köyümüzün bu temel sorunlarının 1983 yılı içinde büyük ölçüde çözümlenmesi amacındayız, buna özen göstereceğiz.

Süt ve besi sığırcılığını geliştirmek, artan süt ve et üretimini değerlendirmek, yetiştiricileri korumak amacıyla çok yönlü araştırmalar sonucu birtakım uygulamalar, önlemler aşamasına gelinmiş bulunuyor.

Kırklareli Şeytanderesi üzerinde kurulması öngörülen KIRKLARELİ BARAJI'nın yapılması durumunda kentin içmesuyu gereksiniminin kökten çözümlenmesi imkânı doğacağından, bu barajın yapılmasına özlem duyuyoruz.

Yıllardan beri yolcu taşıması yapılmayan KIRKLARELİ-ALPULLU demiryolu hattında yolcu treni ihdas edilmesinde sosyal ve ekonomik yararlar görüyoruz.

KIRKLARELİ BELEDİYE BAŞKANI: NEJAT EROL

KIRKLARELİ'nde sağlıklı kentleşmeyi çarpıtan süreci durdurmak, uygulamayı imar planı içinde disipline edip yönlendirmek, yakınmalara neden olan yetersiz ve etkisiz belediye hizmetlerini yeterli duruma getirip hızlandırmak, yaygınlaştırmak, semtler arasında hizmet eşitliğini sağlamak amacındayız. Bu maksatla belediyenin imkânlarını zorlayarak harcamaları ve yatırımları öncelikli ihtiyaçları karşılamaya çalışıyoruz ve buna özen gösteriyoruz.

1982 yılında kentin temizliğine, temizlik araç ve gereçlerini temine, cadde ve sokakların bakım ve onarımı ile asfaltlanmasına büyük önem verdik. Terminalin, Atatürk Parkı Çocuk Bahçesi'nin, Şehitliğin yeniden düzenlemesini yaptık. Ekmek fabrikasını genişlettik. Erikler ve Cumhuriyet caddeleri ile iki sokağın, sosyal konutların ve askeri lojmanların kanalizasyon sorunlarını çözümledik. Bu arada İstiklal Caddesi ile Atatürk Stadı altındaki yol Babaeski Caddesi'ne bağlanmak suretiyle önemli bir sorun çözümlenmiş oldu. Gecekondu önleme bölgesi ile Karamur Caddesi'ne paralel açılacak gaziler caddesinin kamulaştırma işlemleri tamamlanmış, Kuyumcular Caddesi'nden Zincirlikuyu'ya paralel çıkacak caddenin ise istimlâk işlemlerine başlamış bulunuyoruz. Ayrıca dere geçitleri için sekiz parça gayrımenkulün kamulaştırması yapılmıştır. Kentin cadde ve sokak isimleri ve hane numaraları yeniden düzenlenmiştir. Kent içi ve çevresine 2 bin 50 dolayında çeşitli fidan dikilmiştir. Belediye araçlarının takviyesine özen gösterilmiş, hibe edilen makam arabası dışında, kompresör, kanal kazıcı, çöp arabası, kamyon, traktör ve vijandör alınmıştır.

Kentin içme suyu sorununu çözümlemede büyük aşama kaydettik. Su şebekesine ek isale hattı yapımı devam ediyor. Yeni şehir elektrik şebekesi 1984 yılı sonunda hizmete girecek. Şeytandere'de saniyede 57 litre su veren yeni Keson Kuyu'nun bu yıl hizmete girmesiyle kente saniyede 102 litre içme suyu vermemiz mümkün olacaktır.

İLÇELERİNİ TANIYALIM

Merkez ilçe...

MERKEZ

1980 sayımına göre nüfusu 71 bin 214 olan Kırklareli'nin merkez ilçesinin yüzölçümü 1 milyon 552 bin 800 hektardır. Uzun yıllar bucak olarak idare edilen Kırklareli Sultan Mecit zamanında ilçe durumuna getirilmiş,1295'te mutasarrıflık olmuştur. Edirne vilayetinin bir Livası iken de Cumhuriyet'in ilânı ile il olmuştur.

Bugün merkez ilçe dağlık bir alanda kuruludur. Topraklarının yüzde 2.2'si ovalıktır.

BABAESKİ

Babaeski ilçesinin yüzölçümü 593 bin 550 hektar, nüfusu ise 51 bin 771'dir. Eski adı Babai Atik'tir. Kırklareli mutasarrıflık olduğunda, ilçe durumuna getirilmiştir. Düzlük bir arazide yer alan ilçe topraklarının yüzde 16.2'si ovalıktır. Nüfusunun 33 bin 492'si köylerde yaşamaktadır. Merkeze 36 kilometre uzaklıktadır.

DEMİRKÖY

İlçenin yüzölçümü 768 bin hektar, nüfusu ise 11 bin 674'tür. Karadeniz'e kıyısı olan Demirköy, Kırklareli mutasarrıflık olduktan sonra ilçe durumuna getirlimiştir.Yüzölçümünün yüzde 91.2'si dağlık bir arazide yer alır. Ovası yoktur. Merkeze 74 kilometre uzaklıktadır.

KOFCAZ

Yüzölçümü 498 bin 500 hektar, nüfusu 6 bin 157'dir. Kırklareli'nin en az nüfuslu ilçesi olan Kofçaz'da 5 bin 076 kişi köylerde yaşar. Bulgaristan'a sınır olan ilçe topraklarının tamamı dağlık bir arazidedir. Merkeze 26 kilometre uzaklıktadır.

LÜLEBURGAZ

Yüzölçümü 897 bin 700 hektar, nüfusu 82 bin 423'tür. Nüfusunun 36 bin 780'i köylerde yaşar. Kırklareli'nin en kalabalık ilçesidir. Nüfusu merkez ilçeden bile fazladır. Hemen hemen düzlük bir arazide yer alan ilçe topraklarının yüzde 25.7'si ovalıktır. Merkeze 59 kilometre uzaklıktadır.

PEHLİVANKÖY

İlçenin yüzölçümü 99 bin 500 hektar, nüfusu 7 bin 542'dir. Yüzölçümü açısından Kırklareli'nin en küçük ilçesidir. Düz bir arazide yer alan ilçe topraklarının yüzde 21.4'ü ovalıktır. Merkeze 61 kilometre uzaklıktadır.

PINARHİSAR

İlçenin yüzölçümü 516 bin hektar, nüfusu 25 bin 597'dir. Bir bucak iken 1953 yılında ilçe olmuştur. 1980 sayımına göre nüfusunun 14 bin 948'i köylerde yaşamaktadır. Topraklarının yüzde 10.4'ü ovalıktır. Merkeze 31 kilometre uzaklıktadır.

VİZE

Yüzölçümü 104 bin hektar, nüfusu 35 bin 044'tür. Nüfusunun 25 bin 516'sı köylerde yaşar. Karadeniz'e sahili olan ilçe topraklarının yüzde 73.3'ü dağlıktır. Merkeze 56 kilometre uzaklıktadır.

ÖNEMLİ KİŞİLER

FUAT UMAY—(1885-1963) Çocuk Esirgeme Kurumu kurucusu, hekim. Tıbbiyeyi bitirdi, Tırnovacık kasabasında hükümet tabibliği yaptı (1910). Bolu'da merkez tabibiyken Kurtuluş Savaşı'na katıldı ve ilk TBMM'den başlayarak sekiz dönem milletvekilliği yaptı.Himaye-i Etfal Cemiyetini (Çocuk Esirgeme Kurumu) kurdu (1921) . Çocuk yuvalarının açılması, eczanelerin gece nöbeti tutması, frengiyle savaş gibi konularda unutulmaz katkıları ve çabaları oldu.

HALİL TEKİN BUCAKLI—(1897-?)—İdareci. 1917'de Mülkiyeden mezun oldu, 1928'de Vize kaymakamıydı. İçişleri Bakanlığı üst kademelerinde, son olarak da Arşiv Genel Müdür Muavinliğinde bulundu, 1955'de malûlen emekli oldu.

RAHMİ APAK—(1887-1963) Asker, politikacı, elçi. Babaeski'de doğdu. 1906'da Harp Okulunu bitirdi, subay, 1914'de kurmay oldu. Balkan Savaşı'na Vardar ordusunda katıldı. Birinci Dünya Savaşı'nda Kafkas, Irak ve Filistin cephelerinde bulundu. İngilizlere esir düşüp Malta adasına gönderildi. Kurtuluş Savaşı'nda alay ve tugay kumandanlığı yaptı. Moskova'da ataşemiliter olarak bulundu. 1934'de ordudan kurmay albayken ayrıldı, milletvekili seçildi, Lizbon ve Bağdat elçiliklerinde bulundu, 1952'de emekli oldu. Askerlikle ve yakın tarihimizle ilgili çeşitli kitaplar yayınladı.

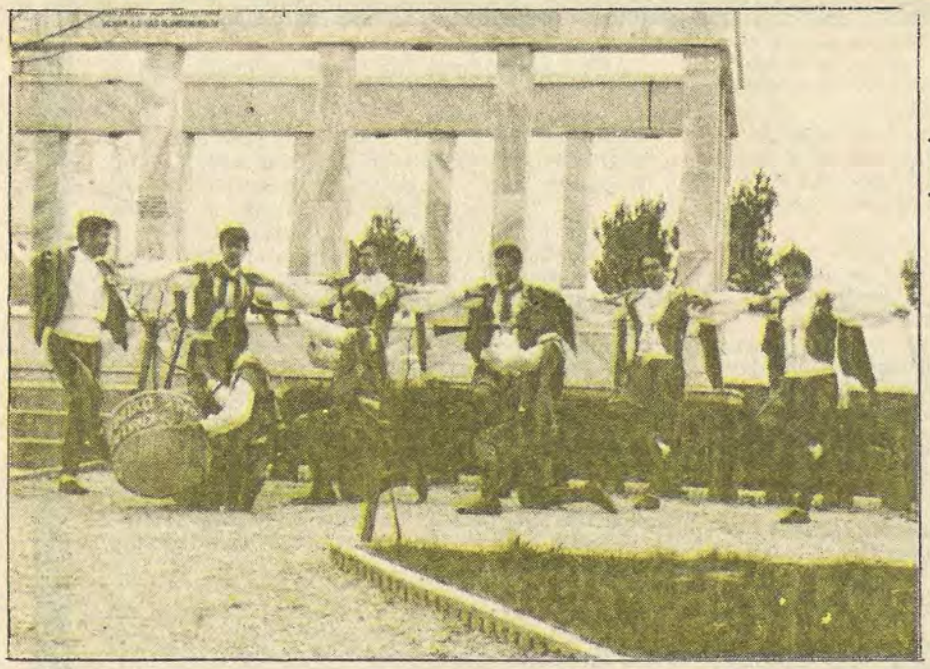

AĞIR BAŞLAYAN KIRKLARELİ OYUNLARI GİDEREK HIZLANIR

KIRKLARELİ'de dinî bayramların halk yaşamındaki yeri oldukça büyüktür. Bayramlar sevgi ve saygıya dayalı, önemli bir beklentidir. Kurban ve Ramazan bayramlarının gelişini beklemek, hazırlıklara girişmek, yörede doyumsuz bir heyecan yaratır. Yeni giysilerin alınması, bayram yemeklerinin hazırlıklarıyla evlerde başlayan heyecan âdeta, dalga dalga sokaklara taşar. Bayram uykusuna yatan yaşlısı, genci ve çocuğu, sabahı heyecanla bekler. Her yaşın insanı bayramlarla gelen mutluluğu, payına düştüğünce alır... Yeni pabuçlarını yastığının altına saklayıp uykuya dalan çocuğun mutluluğu görkemlidir.

GELENEK, GÖRENEK

Bayram öncesi yapılan hamur yemeklerinin genç kızlar tarafından komşu ve akrabalara dağıtılışı, bayramlardaki sevgi ve saygıya dayalı gel-git olayını başlatır.

Tüm Anadolu'da olduğu gibi, Kırklareli'de de bayram sabahları erkence kalkılır. Herkes en yeni elbiselerini giyer. Evde çocuklar önce babanın sonra sırayla diğer aile büyüklerinin ellerini öper. Dualarını alır. Bayram namazı kılınır. Namazdan sonra patlatılan tüfekler bayramı ilân eder. Camiden çıkanlar, cami önündeki yaşlıların ellerini öperler. Sonra mezarlıklara gidilerek ölüler ziyaret edilir.

Kimsesiz, yaşlıların ellerinin öpülmesi bir gelenektir.

Bayramın ilk yemeği ailece yenir. Yemekten sonra evliler, kayınpederin veya diğer akrabaların evlerine el öpmeye giderler.

Kadınlar ve genç kızlar daha sonraları bayramlar kırsal kesimlerde yapılıyorsa köyün bir yerinde toplanarak eğlenirler. Delikanlılar ise köyün içinde gezinir çeşitli eğlencelerle bayramın zevkini çıkarmaya çalışırlar.

Yerlerin yeşermesi, çiçeklerin açması, kışlık giysilerin çıkarılması yöre halkını bir başka sevince kavuşturur. Hemen Anadolu'nun tüm yörelerinde olduğu gibi Kırklareli'de de Hıdırellez şenlikleri kutlanmakadır. Akşam evlerin önünde genç kızlar ve delikanlıların hasır yakarak üzerinden atlar, kapıların üzerine yeşil dallar asarlar. Orman ve ova köylerinde yapılan eğlenceler geç saatlere kadar sürer. Hıdırellez'in bir niyet günü olduğu düşüncesi ile niyetler tutulur, çömlek içine atılan yüzük, boncuk gibi şeyler, sabah gün doğmadan manici başının eşliğinde çömlekten tek tek çıkanlır. Her bir eşyanın çıkanlışında maniler söylenir. Bu maniler o eşyanın sahibi için yorumlanır.

Hıdırellez için yörede özel yemekler pişirilir. Kuzu ve oğlak kesilir. Bazı köylerde çörekler yapılır. Bu çöreklerin bir tanesine de para konur, çörekleri yerken bu paralı çörek kime çıkmışsa, o şanslı bir kimse olarak değerlendirilir. Köyün değişik kesimlerinde eğlenceler düzenlenir. Salıncaklar kurulur. Bu eğlenceler içinde kızlar, delikanlılara çeşitli maniler atarlar.

Kırklareli yöresinde "Nevruz" ve "Kakava" eğlencelerinin de yeri önemlidir. Nevruz baharın karşılanmasıdır. Boyalı yumurtalar, börek, lokum ve diğer hamur işleri hazırlanarak kırlara çıkılır. Kadınlarla, genç kız ve erkeklerin katıldığı bu eğlencelerde zaman gezinilerek geçirilir.,

Delikanlılardan biri, kızlardan birinin yemeğinden çalacak olursa, ona göre becerikli gözüyle bakılır. Yemekleri genellikle yaşlı kadınlar çalınmasın diye beklerler. Genç kızlar böyle bir günde sevdikleri delikanlılara el altından yiyecek gönderirler. Akşam neşe ile eve dönülür.

Kırklareli yöresinin bir başka eğlencesi de Kakava'dır. Bu eğlence Hıdırellez'in ikinci günü yani 7 Mayıs'ta yapılır. Bu eğlenceler, dere kenarında, ağacı bol yerlerde yapılmaktadır. Kavaka eğlencesinden bir gün önce kavaka yeri parsellenir. Çadırlar kurulur. Şehirden ve civar köylerden gelenlerin görünümü oldukça ilginçtir. Vasıtalarla gelenler, darbuka, tef gibi enstrümanların eşliğinde türküler söylerler. Sabahın erken saatlerinde genellikle kuzu ve oğlağın bulunduğu sofralar kurulur. Yemekler yenir, içkiler içilir, sonra eğlenceler başlar. Gelişte olduğu gibi dönüşte de büyük bir eğlence göze çarpar.

HALK OZANLARI

Kırklareli'de halk oyunları köy köy, kent kent özellikler gösterir. Bir oyunu bazı hallerde ve yerlerde değişik şekillerde görülebilinir. Ancak genel olarak şu özellikleri sıralamak mümkündür. Oyunlar ağır bir tempo ile başlar, gittikçe hızlanır. Açık yerlerde çift davul, çift zurna, ile eşlik edilen oyunlarda, kapalı yerlerde, tef, saz, fincan, darbuka, zilli maşa eşlik eder. Zurnalardan biri melodiyi sürdürürken, diğeri "dem" tutar. Ancak ikinci zurna sözlü oyunlarda tamamen melodiye de katılabilir. Oyunlarda tümüyle zarif bir görünüm vardır. Erkek oyuncuların yürüyüş ve figürleri görkemlidir. Oyunlar erkek-kız karma ve yalnız erkeklerin oynadıkları olmak üzere bölümlere ayrılabilir.

Yöre, Selanik, Kavala, Drama ve İskeçe yörelerinden göç eden Türklerin çoğunlukta olduğu bir yerdir. Bu nedenle yörede oynanan oyunların belirli bölümleri yukarıda adı sıralanan kentlerden gelenler tarafından getirilmiştir. Oyunların bazılarının adları geldikleri yörenin adlarını taşımaktadır. "Zigoş", "Drama karşılaması" gibi oyunların dışarıdan gelen oyunlar olarak gösterilmesi mümkündür. Renk, hareket, melodi ve motif ilgi çekicidir.

"Abre Değirmenci, Abre Sülman Ağa, Ago, Ağır Tikveş, Ahmet Bey, Alay Bey, Alaylar Alaylar Ali Yazıcı, Aşağı Tikveş, Arzu ile Kamber, At Koşturma, Sirto, Beymisa, Cemala Zigoş, Kabadayı, Selanik, Patrona, Çanakkale, Balkan Gaydası" gibi oyunlar yörenin sevilen oyunları arasında yer alır.

Yukarıda sözü edilen oyunların büyük bir bölümü 1945'li yıllarda folklor uzmanı Şerif Baykurt zurna üstadı Kara Hüseyin Ünal ve merhum Halil Oğultürk tarafından derlenerek arşivlere geçirilmiştir.

Kırklareli Atatürk Lisesi Müzik ve Folklor Kolu öğrencilerinin "Kırklareli İl Yıllığı" Yazar Şerif Baykurt'un "Türk Halk Oyunları" adlı kitabından derlenerek hazırladıkları çalışmalarda, Eski Kasap adlı yöre oyununun tanımı şu şekilde yapılmaktadır:

"Eski Kasap oyunu Kırklareli yöresinin en çok sevilen oyunlarından biridir. Çok hareketli ve kendine özgü bir müziği vardır. Oyun erkekler tarafından oynanır. Ağır başlar. Ekip başının işareti ile oyuncular ritmik bir şekilde çift makas yaparlar. Oyun eski ağırlığında devam eder. Ancak ikinci çift makas yapımından sonra oyun hareketlenir. Başta bulunan oyuncu, yerini terkeder ve seri şekilde etrafında döner. ekibin sonuna geçer. Artık oyun çok hareketlenmiştir. Verilen bir işaretle oyun sona erer.

Kırklareli Kız Meslek Lisesi Müzik ve Halk Oyunları Kolu öğrencilerinin araştırmalarında Zigoş oyunu şu şekilde tanımlanmaktadır: Bu oyun Batı Trakya'da ; Drama ile Kavala arasındaki Zigoş köyünden kaynaklanmaktadır. Müzikle birlikte oyuncular sırt sırta gelecek şekilde önce içe, sonra yana adımlayarakm oyuna başlanır. Bu arada oyuncular karşılıklı iki sıra halindedir ve yönleri terstir. Adımlama ters yönlere üç adım atarak olmaktadır. Rumeli oyunlarının genelindeki üç adım hareketli Zigoş oyunlarında da hâkimdir. Sıralar birbirlerine yaklaşınca sırt sırta gelinir ve dayanışma örneği gösterilir. Oyun, müziğe uygun olarak gidiş - gelişlerle ve daha sonra çökmelerle devam eder. Sonra oyun hızlnır, zurna susar. Tüm oyuncular el çırparak ritim verir. Bir ara davul susar. Eller çırpılır ve bir davul tokmağı ile oyun sona erer.

GİYSİLER

Kırklareli Endüstri Meslek Lisesi Folklor Kolu öğrencilerinin giysiler konusundaki araştırmaları şöyledir:

Kadın: Başta beyaz veya renkli oyalı yamani bulunur. Gövdede beyaz bürümçek gömlek dokumadır. İnce işlemelidir. Düğmeleri yoktur. Üzerdinde sırmalı cepken yünden dokumadır. Çeşitli renkleri vardır. Cepkenin önü açıktır. Kısa ve kolsuzdur. Futa: Kadınlar bunu önlerine bağlar. İki ucu dişli birerle gerilerek dokunur. Bunlar bayram ve düğünlerde bağlanır. Üzerinde çeşitli motifler vardır. Motifler dokuma sırasında yapılır. Şalvar: Divitin, pazen ve ipektirler. Yanlarında motifler vardır. Ayak bileğinde daralarak bileği sıkar. Belde işlemeli uçkur. Çoraplar işlemelidir. Ayaklarda yemeni vardır. Yemeni önü bağsız olarak yapılan ve tulumba adı da verilen bir çeşit kösele ayakkabıdır. Kadınlar ev içinde "Çetik" adı verilen yünden örülen, konçsuz motifli bir nevi yün pabuç giyerler.

Erkek başta fes, etrafına sarılmış poşu veya yemeni bulunur. Gövdede gömlek yakasızdır. Önde çok miktarda düğmeleri vardır. Genellikle beyaz renklidir. Üzerinde işlemeler olanları da vardır. Cepkenin kolları kapalıdır. Erkeklerde ayrıca "cebeden" de bulunabilir. Cebenin kolları açıktır. Cepkeni yaşlılar, cebedeni ise gençler giyer. Üzerine gaytanla motifler işlenmiştir.

Potur: "Şalvar" üzeri gaytanla işlemeleri paçalarında bağlar vardır. İşlemeler ayağın yan tarafında ve öndedir. Kuşaklar daha ziyade dokumadır. Değişik renkleri vardır.

Nerelerde kalınır

KIRKLARELİ—OTELLER:
KONAK OTELİ: Fevzi Çakmak Cad. 18. Tel: 1173. 12 odalı.
KENT OTEL: Hapishane Cad 10
İPEK PALAS: Kadı Çeşme Sok. 5
SAKARYA OTELİ: Cumhuriyet Cad. 2
BALKAN OTELİ: Karaumur Cad.
DİNÇ OTEL: Zincirlikuyu Cad. 36.
İSTANBUL OTELİ: Kadı Çeşme Sok.
ESKİŞEHİR OTEL: Karaumur Cad.

Protokol

VALİ	Ahmet Tosun
BELEDİYE BAŞKANI	Nejat Erol
CUMHURİYET SAVCISI	Osman Nuri Karateke
ADALET KOMİSYONU BAŞKANI	Saliha Savaşkan
VALİ YARDIMCISI	Cengiz Kentli
HUKUK İŞLERİ MÜDÜRÜ	Metin Ünlü
EMNİYET MÜDÜRÜ	Yusuf Uzer
DEFTERDAR	Nihat Ertürk
MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRÜ	Ruhi Erata
BAYINDIRLIK MÜDÜRÜ	Kâmil Çavuşoğlu
SAĞLIK MÜDÜRÜ	İsmet Bayram
T.ZİRAAT MÜDÜRÜ	Rıfkı Serhatlıoğlu
ORMAN İŞLERİ MÜDÜRÜ	Fuat Güngör
TEK BAŞ. MÜH.	Tünay Gültekin
İL İMAR MÜDÜRÜ	Aziz Serin
YSE MÜDÜRÜ	Ali Rıza Altıntel

Vergi Rekortmenleri

İsmet Pazarcı	15.300.834.—TL.
Özhan Toker	10.597.000.—TL.
Şimşek Tunç	9.261.861.—TL.
Yusuf Taşkın	9.019.996.—TL.
Erol Elçioğlu	8.876.913.—TL.

EĞİTİM

Kırklareli ilinde Mahalle ve Sübyan Okulları ile başlayan ilköğretimin 300, orta öğretimin ise 114 yıllık bir geçmişi bulunmaktadır.

Cumhuriyet döneminde eğitim alanında baş sıralarda yer almayı başaran fakat son yıllarda bir gerileme gösteren Kırklareli ilinde 1693 öğretmenin görev yaptığı 228 ilkokulda 28.169, 1233 öğretmenin görev yaptığı 79 orta dereceli okulda ise 15.517 öğrenci okumaktadır. 1718 öğrenci de ana sınıflarına gitmektedir. Bir öğretmene 16 öğrencinin düştüğü Kırklareli'nde nüfusun yüzde 18'i okuma-yazma bilmemektedir. Halk Eğitimin açtığı okuma - yazma kursları ile bu oran düşürülmeye çalışılmaktadır.

TÜRK TİCARET BANKASI
TÜRKBANK
"IKINCI ADRESINIZ"

Tarihî eserleri, dağ ve ormanlardan oluşan doğa güzelliği ile bilinen, ayrıca çimento, yağ, şeker fabrikaları gibi büyük sanayi kuruluşlarına da sahip ekonomik bakımdan önemli bir ilimizdir.

Türk Ticaret Bankası 1973 yılından beri Kırklareli ve yöresine etkin bir şekilde hizmet vermenin kıvancı içindedir.

Kırklareli İl Merkez Şubesi

Kırklareli

Kırklareli ili şubeleri:

Babaeski, Lüleburgaz

TÜRK TİCARET BANKASI
TÜRKBANK
"IKINCI ADRESINIZ"

TÜRKİYE GARANTİ BANKASI Sunar

Babaeski, Mimar Sinan Köprüsü...

KIRKLARELİ'nin tarihinin, "tarih öncesi" çağlara kadar uzandığı bilinir. Kırklareli - Aslıbey yolu civarındaki Höyükler'deki sunî tepecikler bunu kanıtlamaktadır. Bu yörenin Traklar ile tarih çağına girdiği görülür. Traklar, bugün Trakya adıyla andığımız topraklara adlarını veren tarihî bir kavimdir. Hititler, Anadolu toprakları üzerinde ilk siyasî birliği kurmalarına rağmen boğazları geçip bu yöreye atlayamamışlardır. Buna mukabil Frikler'in Milattan Önce 1200 yıllarında bunu başarıp bu topraklardan Anadolu'ya geçtikleri sanılmaktadır.

Daha sonra bu topraklar, İstanbul Boğazı'nı sallar ve dubalarla geçen Dara'nın güçlü ordusu tarafından Pers İmparatorluğu sınırları içine katılmıştır. Daha sonra da Büyük İskender buraları Perslerden alıp kendi görkemli Makedonya İmparatorluğu sınırları içine katmıştır. Grek etkisi altında geçen uzun bir dönemden sonra Milattan sonra 46 yıllarında Romalılar bu yöreye hâkim olmuşlardır. 395 yılında Roma İmparatorluğu'nun parçalanıp ikiye ayrılmasından sonra burası Bizans'ın payına düşmüştür. Bu çağda bugünkü Kırklareli il merkezinin yerinde Saranta Eclesies kentinin bulunduğu bilinmektedir.

Bu topraklar bin yıla yakın bir süre Bizans egemenliği altında kalmasına rağmen Avrupa ve Balkanlar üzerinden gelen nice kavimler burada görülmüşler ve yöre sürekli bir istilâ tehdidi altında yaşamıştır. Hun Türkleri, yine bir Türk kavmi olan Avarlar, Doğu Avrupa'dan gelen Bulgarlar ve Peçenekler bu topraklara akın üzerine akınlar yapmışlardır. Bu akınları Osmanlı Türklerinin buraya yaptıkları akın noktalamıştır. Tarihe "Hüdavendigâr" adıyla geçen I. Sultan Murat, saltanatının ilk yıllarında (1362) bu toprakları fethedip Osmanlı ülkesinin sınırları içine katmıştır. Rumeli fütuhatı sırasında en güvendiği kumandanlarından biri olan Demirtaş Paşa'yı, "gözümüz üzerinde bir çapak gibi duran" bu Bizans topraklarını fethe gönderen I. Sultan Murat, Türklerin "Kırkkilise" adıyla andıkları bu toprakların fetih müjdesini tez zamanda almıştır. Demirtaş Paşa'nın Kırkkilise üzerine gönderdiği ilk akıncılardan kırkı bu fetih sırasında şehit düşmüşler. Demirtaş Paşa onları kente hâkim bir tepenin üzerinde toprağa verirken bundan böyle bu toprakların bu kırk kahraman şehidin adıyla yâd edileceğini söylemişti. Böylece Kırkkilise adı o günden sonra "Kırkların ili" diye anılmıştı. Akıncıların kumandanları olan Saltık Bey, Balaban Bey, Kılıç Alpaslan Bey, Satılmış Bey, Demirkan Bey, Yahşi Bey, Durmuş Bey, Kayahan Bey, Sungur Bey ve Karacakaya Bey de bu toprakların fethi sırasında şehit düşen "Kırklar"ın arasında bulunuyorlardı. Bu kırk şehit akıncının anıları bugün Kırklareli il merkezine hâkim bir noktada dikilen güzel bir anıtla ebedileştirilmiştir.

Kırklareli, Osmanlı yönetiminin son çağlarında düşman işgallerine uğramıştır. Merkezi Sofya'da bulunan Rumeli Beylerbeyliğinin bu güzel sancak merkezi Balkan ve I. Dünya Savaşı sırasında kanlı savaşlara sahne olmuştur. Rus ve Bulgar istilalarından sonra iki yıl kadar da Yunan işgalinin acısını tadan Kırklareli ve çevresi 10 Kasım 1922 günü düşman işgalinden kurtulmuştur.

Kırklareli ve çevresinde zengin tarihinin çeşitli izlerine rastlanır. Bunlar arasında il merkezi içindeki en önemli tarihî eserler şunlardır:

BÜYÜK CAMİ: 1407 yılında Hızır Bey tarafından yaptırıldığı bilinir. Güzel bir mimarisi vardır. Bânisinin adıyla da anılır.

KADI CAMİİ: Emin Ali Çelebi tarafından 1598 yılında yaptırılmıştır. Ufak bir cami olmasına rağmen güzel bir mimarisi vardır.

KAPAN CAMİİ: Kara İbrahim Bey tarafından yaptırıldığı bilinir. Küçük fakat güzel bir camiidir.

HAMAM: Hüseyin Ağa adında bir hayırsever tarafından 1683 yılında yaptırılmıştır. Osmanlı hamam mimarisinin tipik bir örneğini teşkil etmektedir.

KIRKLAR ŞEHİTLİĞİ: Bu toprakların fethi uğruna şehit düşen kırk akıncı yiğidin adına dikilmiş anıttır. Mermer sütunlar arasındaki bir bahçeyi andıran yeşil alanın ortasındaki kitabede bu kırk akıncı yiğidin kumandanlarının adları yazılı bulunmaktadır. Anıt Cumhuriyet döneminde yapılmıştır.

Kırklareli ili merkezi çevresindeki tarihî eserler arasında en önemlileri şunlardır:

BABAESKİ

Eski adı Babayıatik'tir. Burada Fatih Sultan Mehmet tarafından yaptırılmış güzel bir mescit ile Kanunî Sultan Süleyman devrinde Cedit Ali Paşa tarafından Mimar Sinan'a yaptırılmış güzel bir taşköprü bulunmaktadır.

ALPULLU

Mimar Sinan'ın eseri nefis taş köprü, il merkezinin 86 kilometre uzağındaki bu kasabaya büyük bir tarih zenginliği katmaktadır.

DEMİRKÖY

İl merkezinin doğusundaki ilçe merkezinde Bizans devrinden kalan tarihî kalenin kalıntıları dikkati çekmektedir.

LÜLEBURGAZ

Tarihî adının Acradiapolis olduğu bilinen bu kentin tarihi hayli eskilere dayanır. Sokullu Mehmet Paşa tarafından Mimar Sinan'a yaptırılan Sokullu Camii kasabanın en güzel yapısını teşkil etmektedir. Ayrıca Mehmetpaşa Camii, Çifte Hamam, türbe, imaret, kervansaray va taş köprü ile su kemerleri Lüleburgaz'a tarihî birer ziynet olmaktadır.

PINARHİSAR'dakiler: Bizans çağından kalma kale, su yolları ve kilise ile Osmanlı döneminden kalma türbeler dikkati çekmektedir.

VİZE'dekiler: Bizans çağı yapısı surlarıyla tanınan kasabanın çevresinde ayrıca çeşitli höyükler rastlamaktadır.

Yurt içi ve yurt dışı bankacılık işlemlerinizde
Türkiye Garanti Bankası

EKONOMİ

EKONOMİK yapısı tarım ve hayvancılığa dayalı Kırklareli'nde 346.267 hektar arazinin 108.665 hektarında buğday, 35.900 hektarında ayçiçeği, 24.381 hektarında pancar, 75.750 hektarında patates, tütün, fasulye ekimi yapılmaktadır. İklim ve toprak özellikleri nedeniyle Türkiye'nin en lezzetli fasulyesi Kırklareli'nin Dereköy bölgesinde yalan ormaniçi köylerde yetişmektedir. Osmanlı İmparatorluğu döneminde saraylarda yenilen fasuyle bu yörelerde özel olarak yetiştirilirdi.

Bugün Kırklareli'nde tütün ekim ve üretimi de gerilemiş bulunmaktadır. Geçmişte 3-4 bin ton tütün yetiştiren Kırklareli'nde bugün bu miktar 1000 tona düşmüş bulunmaktadır.

HAYVANCILIK

İlde büyük ve küçük hayvan sayısı 534 bindir. Bu miktarın 100 binini sığır, onanda, 420 binini koyun ve keçi oluşturmaktadır. Oysa 1900 yıllarında Kırklareli'nde yalnız küçükbaş hayvan dediğimiz koyun ve keçi sayısı 752.260 dolayında bulunuyordu. 1950 yıllarına kadar hayvancılıkta görülen gerilemenin bu tarihten sonra yeni bir gelişme aşamasına girdiği görülmektedir.

ORMAN

Kırklareli'nde zengin ve çeşitli bir bitki örtüsü vardır. Özellikle Yıldız dağlarındaki bitki örtüsü dünya litaretüründe yer almaktadır.

Toprakların % 42'si ormanla kaplıdır. Yıldız dağlarında nemcil orman türü egemendir. Demirköy dünyada meşe cinsi ağacının vatanı olarak bilinmektedir.

MADENCİLİK

Kırklareli toprakları maden yönünden zengin bir yapıya sahiptir. Dereköy yöresinde jeolojik ve morfolojik durumları belirlenmiş, ekonomik değerleri saptanmış bakır, kuvars, kuvarsik, merkez Kırklareli köylerinden Kuru-

Kırklareli'nde hayvancılık giderek gelişmektedir. Fotoğrafta bir tavuk çiftliği görülüyor...

dere'de Romalıların işlettiği, yüzyıllardan sonra tekrar işletilmesine başlanılan ihraç maddesi zengin mermer yatakları, Demirköy'de molipten, barit, krom ve demir potansiyeli büyük bir ekonomik değer taşımaktadır. Demirköy'ün Sivriler Yolu üzerinde molipten madenini işleyip arıtan bir fabrika bulunmaktadır. Molipten madeninin eritilmesinden elde edilen altın Türkiye Bakır İşletmelerine teslim edilmektedir.

SANAYİ

Kırklareli sanayileşme süreci son derece yavaş gelişen bir ildir. Tarım, orman, maden ve hayvan potansiyeli yönünden Türkiye'de önde gelen illerden biri olmasına karşın, fabrika çeşidi ve sayısı bakımından geri bulunmaktadır. 281.412 olan il nüfusunun ancak % 22'si sanayi kesiminde çalışma olanağı bulmaktadır.

Kırklareli ilinde büyüklüküçüklü 65 fabrika bulunmaktadır. Bunlardan en önemlileri Cumhuriyet döneminin ilk şeker fabrikası olan Alpullu Şeker Fabrikasıdır. Daha sonra Pınarhisar'da yapılan çimento, Demirköy kereste ve parke, yeni hizmete giren Kırklareli Karma Yem fabrikalarıdır. Devlet sektörüne ait olan bu fabrikalara ek olarak henüz hizmete girmemiş, girmesi için çalışmalar yapılan Tarım Alet ve Tarım İlâçları fabrikaları bulunmaktadır.

Lüleburgaz'da özel sektöre ait Türkiye'nin en büyük cam sanayiini oluşturan Trakya Cam, Trakya Döküm fabrikaları dışında un ve yağ fabrikaları Babaeski, Kırklareli ve Pınarhisar da yoğunluk kazanmaktadır. Pınarhisar'da ayrıca bir de kireç, Poyralı'da yem fabrikaları bulunmaktadır. Vize'de ise salça fabrikası vardır.

KIRKLARELİ'NDE PETROL VE DOĞAL GAZ

Kırklareli'nde petrol arama çalışmalarının 70-80 yıllık bir geçmişi vardır. 1955 yıllarında ciddî bir aramaya giren bir yabancı şirket 1969 yıllarına kadar sürdürdüğü sondajlardan bir sonuç alamadığını bildirerek aramalardan vazgeçmiştir. Bundan sonra aramalar ulusal bir kuruluş olan Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı (TPAO) tarafından ele alınıp sürdürülmüş, 1973 yılında Lüleburgaz'ın Hamitabat, Babaeski'nin Kumrular köylerinde 3000 metrede doğal gaz bulunmuştur. TPAO, sondaj çalışmalarını Kırklareli'nin Deveçatak, Pınarhisar'ın Osmancık köylerine kaydırmış ve Deveçatak 1. kuyusunda 1400 metrede ilk kez petrol fışkırmıştır. Günde 500 varil üretim gücündeki bu kuyudan çıkan petrol tankerlerle İPRAŞ'a aşınmaya başlanmıştır. Daha sonra kuzey Osmancık 1. kuyusunda petrol çıkmıştır. İlk zamanlarda günde 400 varil petrol veren bu kuyuda bugün üretim 300 varile düşmüş bulunmaktadır.

TPAO bugün Kırklareli, Lüleburgaz, Pınarhisar ve Babaeski dörtgeni içinde kalan 10 bin hektar alanda petrol ve doğal gaz sondajlarına devam etmektedir. Bugüne kadar Deveçatak, Osmancık, Hamitabat, Kumrular, Kavakdere, Kavaklı, Arizbaba, Minnetler, Turgutbey, Celâliye, Tatarköy ve Omurca köylerinde sondaj yapılmış, Turgutbey 1. kuyusunda yeni petrol, Umurca 1. kuyusunda ise zengin doğal gaz fışkırmıştır. TPAO'nın Hamitabat bölgesinde yıl sonuna kadar 20'yi bulacak olan kuyularının hemen hemen tümünde, yeryüzüne yakın tabakalarda doğal gaz fışkırmaktadır. Bugün üretilen doğal gaz miktarı 2 milyon metreküpü geçmiştir.

Sağlık Hizmetleri

Kırklareli'nde resmî tedavi kurumu ilk kez 1893 yılında Mutasarrıf Mustafa Neşet Paşa tarafından yaptırılmıştır. Çok ufak ve elverişsiz olan bu binaya "Guraba Hastanesi" denilmiştir. Asıl hastane olacak binanın temeli ise 1912 yılında atılmıştır, 1918 yılında tamamlanmış, cumhuriyetin ilânından sonra 50 tedavi yatağı, iki doktor, iki hemşire kadrosuyla hizmete girmiştir. Bu tarihlerde ilin nüfusu 140 bin dolayında bulunuyordu ve halk muayene ve tedavi için Edirne'ye gidip geliyordu.

Bugün Trakya illeri içinde sağlık tesisleri ve hizmetleri yönünden en geri durumda olan İl Kırklareli'dir. İl genelinde halen 72 hekim, 30 dişhekimi, 409 yataklı altı tedavi kurumu vardır. Nüfusa oranla on bin kişiye 14.5 yatak, bir hekime 3908 kişi düşmektedir. Sağlık tesis ve hizmetlerinde 127 hemşire, 143 ebe, görev yapmaktadır. İl merkezinde Devlet ve SSK Hastaneleri vardır.

SPOR

KIRKLARELİ'nde spor denilince akla öncelikle güreş gelir. Bu güzel ilimizin zümrüt çayırları yüzyıllar boyunca Türk pehlivanlarına güreş alanı olmuştur. Türk sporunda ecdat yadigârı yağlı güreş bu çayırlarda Türklerle beraber var olmuş, yaşamış ve günümüze kadar gelmiştir.

Kırklareli'nde modern sporların başlangıcı Cumhuriyet'in ilânını izleyen yıllarda olabilmiş bu konuda futbol ön planı işgal etmiştir. Futbolda oldukça eski ve köklü bir geçmişe sahip bulunan Kırklareli'nde ilin adını taşıyacak bir spor kulübünün kurulması yolunda yapılan girişimler sonucu 1968 yılında Yeşil - Beyaz formalı Kırklarelispor Kulübü resmen kurulmuştur. Kulübün profesyonel futbol takımı uzunca bir süre Türkiye 3. Ligi'nde yeralmıştır.

Lüleburgaz, Kırklareli'nin ilçesi olmasına rağmen futbol alanında daha parlak bir duruma sahiptir. Lüleburgaz'da, ilçenin en eski spor kulübü olan Lüleburgaz Gençlik, 1967 yılında adını Lüleburgazspor'a çevirmiş ve kurduğu bir profesyonel futbol takımıyla Türkiye 3. Ligi'ne katılmıştır. Kırmızı - Yeşil formalı Lüleburgazspor bu ligde çıkardığı başarılı oyunlarla dikkati çekmiş ve iki sezon içinde Türkiye 2. Ligi'ne yükselme başarısını göstermiştir. Takımın bu ilk başarı yıllarında eski Beşiktaşlı millî futbolcu Nusret Ülük antrenör olarak çok şeyler katmıştır. 1974'te 3. Lige düşen Lüleburgazspor 1979'da tekrar 2. Lig'e yükselme başarısını göstermiştir. Lüleburgazspor en büyük başarısını 1979 — 80 sezonunda Türkiye kupası maçlarında Beşiktaş ve Fenerbahçe gibi iki büyük rakibi eleyerek göstermiş ve haklı bir üne kavuşmuştur. Kırmızı - Yeşil formalı Lüleburgazspor takımı halen Türkiye 2. Ligi'nde oynamaktadır.

KIRŞEHİR

40

Yüzölçümü: 6.570 kilometrekare
Nüfus: 240.497
İlçeler: Çiçekdağı, Kaman, Mucur
Köy sayısı: 263
Doktor sayısı: 33
Hastane yatak sayısı: 150
Okuma-Yazma oranı: % 72
Otomatik telefon kodu: 4871
240.497

Ahilik, Kırşehir'de doğup, yayılmıştır...

ANADOLU'NUN BAĞRINDA BİR KÜLTÜR VE SANAT MERKEZİ...

KIRŞEHİR; Anadolu bozkırının ortasında bir kültür ve sanat merkezi. Bugün bile hayranlık uyandıran ahilik felsefesinin doğup yayıldığı kentimiz...

Gözkamaştırıcı kültür geçmişinde, 13. yüzyılda Türkçe'yi büyük bir inançla savunup Türkçe şiirler yazarak Türk edebiyatının ölmez isimleri arasına katılan Aşık Paşa'yı, gökbilim, islâm hukuku, felsefe - tasavvuf bilgini Cacabey'i ve daha nicelerini yetiştirmiş ilimiz...

Bugünkü il merkezinin 15 kilometre yakınlarındaki şifa saçan termal suları, tarih öncesi dönemlerde dahi insanları kendisine çekmiş, tanrısal bir güçle yerin altından sıcak çıktığına inanılan sular kutsal sayılarak, çevresinde yerleşim birimleri oluşturulmuştur.

Henüz keşfedilip ortaya çıkarılamamış pekçok tarihî eseri barındıran Kırşehir'de son olarak Mucur ilçesinde bulunan üç katlı yeraltı kenti, önümüzdeki yıllarda Türk turizmine önemli katkılarda bulunmaya adaydır.

Geleneksel bir el sanatı olarak, yüzyıllardan beri kuşaktan kuşağa geçip yaşatılan taş oymacılığı, Türk kültürünün ince beğenisini, Anadolu'nun kendine özgü motiflerini yansıtmaktadır.

Kırşehir, Türkiye'de konut sorununu en aza indirmiş ender illerimizden biridir. Kırşehirlilerin ifadesi ile, kentte kiracı ev değil, evsahibi kiracı aramaktadır. Özellikle il merkezinde belirginleşen bu durum, büyük kentlerimize Orta Anadolu'dan imrendirici mesajlar göndermektedir.

Adı nereden geliyor

Önceleri Makissos, daha sonra da Justiniapolis adlarıyla anılan uçsuz bucaksız bir kırın ortasında yükselen bu kente Türkler "Kır şehri" demişlerdi.

"Kır şehri" adı halkın dilinde dolaşa dolaşa "Kırşehir" oldu. Ancak bugün dahi yörenin bâzı köylerindeki halk,burasını "Kır şehri" diye anar.

Kentlerimizin tarihçesi bir kültür hizmeti olarak GARANTİ BANKASI'nca hazırlanmıştır

iklimi

Denizden yüksekliği ortalama 1200 metre olarak kabul edilen Kırşehir, tipik Orta Anadolu iklimini gösterir. Yazlar kurak ve sıcak, kışlar uzun ve soğuk. Yazın bile geceleri oldukça serindir. Yaz süresince sıcaklık 30 derece civarındadır. Yılın 120-130 günü tamamen açık ve güneşli, 70-80 günü kapalı ve yağışlı geçer. Geri kalan günler parçalı bulutludur.

Nasıl Gidilir

Tek ulaşım yolu karayoludur. Komşu illerden gelen yol düzgün asfalttır. Bu nedenle yurdun her yerinden düzenli otobüs seferleri vardır.

Sizlere hizmet vermekten mutluyuz

ANADOLU BANKASI
Hazine Bankası

Politik Kimliği

1950
Milletvekili Genel Seçimleri
Katılma Oranı: % 90.2

Partiler	Aldığı oy
CHP	21.408
DP	23.568
MP	17.675
Bağımsızlar	3.310

1954
Milletvekili Genel Seçimleri
Katılma Oranı: % 91.6

Partiler	Aldığı oy
CHP	18.633
CMP	34.374
DP	24.354
HP	114
Bağımsızlar	3.717

1957
Milletvekili Genel Seçimleri
Katılma Oranı: % 82.1

Partiler	Aldığı oy
CHP	6.973
CMP	38.022
DP	15.460

1961
Milletvekili Genel Seçimleri
Katılma Oranı: % 82.7

Partiler	Aldığı oy
AP	6.591
CHP	16.048
CKMP	39.560

1965
Milletvekili Genel Seçimleri
Katılma Oranı: % 72.8

Partiler	Aldığı oy
AP	14.074
CHP	10.912
CKMP	2.746
MP	28.766
Bağımsızlar	84

1969
Milletvekili Genel Seçimleri
Katılma Oranı: % 64.5

Partiler	Aldığı oy
AP	14.493
CHP	11.934
CGP	1.725
MP	21.075
MHP	965
TİP	1.100
Bağımsızlar	380

1973
Milletvekili Genel Seçimleri
Katılma Oranı: % 64.8

Partiler	Aldığı oy
AP	8.055
CHP	17.757
CGP	3.526
DP	7.249
MP	3.068
MHP	4.295
MSP	7.907
Bağımsızlar	5.316

1977
Milletvekili Genel Seçimleri
Katılma Oranı: % 66.0

Partiler	Aldığı oy
AP	14527
CHP	32.320
CGP	1.009
DP	4.584
MHP	10.120
MSP	8.468

KIRŞEHİR ANAYASA HALK OYLAMASI SONUÇLARI:

YIL: 1961

Kabul	Red
% 93	% 7

YIL: 1982

Kabul	Red
% 93.9	% 6.1

İLÇELERİNİ TANIYALIM

MERKEZ

Kılıçözü çayının ikiye böldüğü şirin bir kent olan Kırşehir merkez ilçesi, Selçuklulardan kalma değerli anıtlarla süslüdür. Apartman tipi konutlar, iş merkezi durumunda olan çarşı, sanayii ve devlet yapıları ile gittikçe çağdaşlaşmaktadır. Kent içinde bulunan Terme Kaplıcası, Ahi Evran Külliyesi, Âşık Paşa Türbesi ve kümbetler, merkez ilçenin turistik değerini artırmaktadır. Sosyal ve ekonomik kalkınma ve kentleşme hızı son yıllarda ileri bir düzeye varmıştır.

ÇİÇEKDAĞI

1845 yılına kadar "Boyalık" adında bir köy iken, Sultan Mecit devirinin son döneminde "Mecidiye" adı verilerek Yozgat'a bağlı bir bucak haline getirilmiştir. Bu durum 10 yıl sürmüş ve Mecidiye Sultan Aziz zamanında ilçe olarak örgütlenmiştir. İlçe, 1930 yılında yeni ismini almıştır.1954 yılında Kırşehir'in ilçe haline getirilmesi ile tekrar Yozgat'a bağlanan Çiçekdağı, 1957'de yeniden bu ilin sınırları içine alınmıştır. Çiçekdağı demiryolu ve devlet karayolu üzerinde olmasına rağmen çok yavaş bir gelişme göstermektedir.

Mucur İlçesi...

KAMAN

Daha önceleri bucak merkezi olan Kaman,1944 yılında ilçe olarak örgütlenmiştir. 1954'de Kırşehir'in ilçeye dönüştürülmesi dolayısıyla Ankara'ya, 1957 yılında da tekrar il olan Kırsehir'e bağlanmıştır. Devlet karayolunun ilçenin içinden geçmesi ve Kaman'ın gelişmesi ve hareketlenmesinde olumlu bir rol oynamıştır. İlçede kentleşme yolunda devamlı bir ilerleme göze çarpmaktadır.

MUCUR

Niğde sancağına bağlı bir köy iken 1868 yılında bucak olmuştur. 1918 yılında Enver Paşa'nın emri ile Çiçekdağı'ndaki ilçe örgütü Mucur'a taşınmıştır. 1954 yılında Nevşehir'e bağlanan Mucur, 1957'de Kırşehir'in yeniden il haline getirilmesi dolayısıyla tekrar Kırşehir sınırları içine alınmıştır. Devlet karayolunun kentin içinden geçmesi dolayısıyla Mucur gittikçe canlı bir kent kimliği kazanmaktadır.

Sağlık Hizmetleri

Kırşehir sağlık hizmetleri potansiyeli açısından zengin sayılmamakla birlikte, Nevşehir ve Ankara'nın Şereflikoçhisar ilçelerinin sağlık sorunlarına da cevap vermeye çalışmaktadır.

Ankara ve Kayseri gibi iki büyük il arasında sıkışmış olan Kırşehir'in sağlık alanında en büyük eksikliği, tam teşekküllü bir hastaneye sahip olmayışıdır. Bu nedenle sağlık raporu almak isteyen Kırşehirliler, komşu illere gitmek zorunda kalmaktadırlar.

Kırşehir'de en sık rastlanan hastalıklar, kuru bir iklime sahip olmasına rağmen romatizmal şikâyetlerdir. Daha sonra sırayı sinirsel rahatsızlıklar almaktadır. Geçmiş yıllarda özellikle Çiçekdağı ilçesinde sıkça görülen sıtma ise başarılı bir mücadele sonucunda etkisiz hale getirilmiştir. 1982 yılı içinde ilde yalnızca 12 sıtma vakasının görülmüş olması, bunun somut bir kanıtı olmaktadır.

200 yataklı bir devlet hastanesi inşaatının sürdüğü Kırşehir'de, bugün 100 yataklı Devlet Hastanesi, 50 yataklı Kaman Devlet Hastanesi, 15 yataklı Mucur Sağlık Merkezi ve 20 adet sağlık ocağı bulunmaktadır. Bunların dışında il merkezinde bir de 10 yataklı özel hastane vardır.

Doktor sayısında son yıllarda gözle görülür bir artışa rastlanan Kırşehir'de, göz, çocuk, cildiye ve ortopedi doktorları bulunmamaktadır. Ayrıca ilde sadece bir tane ameliyathane bulunması sorunlar yaratmaktadır.

KIRŞEHİR VALİ VE BELEDİYE BAŞKANI : AYDIN ÖZAKIN

Türk işçi, esnaf ve sanatkârının piri, halka yaklaşmasını ve onu yaşam içinde eğitmesini bilmiş Ahi Evranı Veli, yabancı kültürlerine kapıların karşısına öz kültürüne inanarak Türkçeyi savunan Aşık Paşa, Avrupa'nın karanlıklar içinde olduğu 13. yüzyılda kurduğu medreseyle gökbilim, İslâm hukuku, felsefe-tasavvuf öğreten Kırşehir Emiri Cacabey, Kırşehir kültürüne bağlı düşünce ve devlet adamı Hacı Bektaş Veli, bunların yanında daha niceleri, Süleyman Türkmani, Ahmet Gülşehri, Kaya Şeyhi...

Özetle demek istediğim, halen gün ışığına yeterince çıkarılmamış Anadolu'nun onurlu temsilcileri, Kırşehir'de genç araştırmacıların ilgi ve gayretini beklemekteler.

Kırşehir Belediyesi'nce 1982 yılı içerisinde yapılan faaliyetleri şu şekilde belirleyebiliriz.

35 kilometre stabilize yol yapılıp, 2.5 kilometresi asfaltlanmıştır. 1600 metre refüj, ayrıca 1712 m2'lik kaldırım yapılmıştır.

Belediyenin tüm ihtiyacını karşılamak üzere bir garaj yapılmaktadır.

Şehrin kanalizasyon yapımına başlanması için 20 milyonluk ödenek ayrılmış olup 1983 yılında kesinlikle başlanacaktır. Kanalizasyonun gerçekleşmesi için Ziraat Odası'nın katkısıyla 18.5 milyon bedelle kanal kazma makinası halk yardımıyla alınacaktır ve şehrin en güzel bölümü olan Kılıçözü deresinin kirletilmesi önlenecektir.

İlin içme suyu sorununu çözmek için Silahşör mevkiinde saniyede 80 litrelik su temin edilecek kaynak DSİ Bölge Müdürlüğü'nden devren alınmış bu yıl zarfında şebekeye ilâve edilecektir.

1982 yılında 16 bin ağaç fidesi dikilmiştir. 423 milyon keşif bedelli Terme Termal otel inşaatı devam etmekte olup 1981-1982 yılında 283 milyon ödenmiştir. 5 bloktan oluşmakta 272 yatak kapasiteli bir kuruluştur. 1983 yılı sonunda tamamlanıp işletmeye açılacaktır.

EKONOMİ

İLİN ekonomisi tarım temeline dayanmaktadır. Kırşehir'in toprak varlığı, tarım ve hayvancılık için uygun koşullar taşımaktadır.

Tarımda makineleşme çabalarında önemli mesafelerin alındığı Kırşeihir'de, bugün 3 bin 383 traktör, 755 biçerdöver, 2 bin 850 römork bulunmaktadır. Ayrıca ilde gübre sıkıntısı da çekilmemektedir. Kırşehir'de tarım sektöründeki 1982 yılı üretim miktarlarına göz attığımız zaman, buğday 318 bin 490 tonla başta gelmektedir. Ardından 104 bin 625 tonla arpa, 4 bin 80 tonla mercimek ve 2 bin 22 tonla nohut üretimi sıralanmaktadır. Kırşehir'de şeker pancarı da yetiştirilmektedir.

Kırşehir'de hayvancılık ilkel yöntemlerle yapılmaktadır. 122 bin 745 büyük baş, 616 bin 297 küçükbaş ve 511 bin kümes hayvanının bulunduğu ilde, peynir ve tereyağ fabrikası bulunmaktadır.

Fabrikada yılda 52 bin 942 kilo peynir üretilmektedir.

Çiçekdağı ilçesi zengin florid madenine sahiptir. Demir cevheri ve mermer de çıkarılan ilde, kurşun, bakır, kükürt ve pirit rezervlerinin de bulunduğu sanılmakta ve arama çalışmaları sürdürülmektedir.

İmalât sanayiinde yatırımlar daha çok özel sektörce ve yurtdışında çalışan işçiler tarafından gerçekleştirilmektedir.

Çalışan nüfusun yaklaşık yüzde 10'nun yurtdışında bulunduğu Kırşehir'de, bugün faaliyette olan belli başlı fabrikalar şunlardır:

Söndürülmüş kireç üreten Meytaş, matkap ucu üreten Oralsan, çimento sanayiine çelik bilye üreten Çemaş, yem sanayii fabrikası, iki adet tuz ocağı, sekiz adet un fabrikası ve ziraat aletleri sanayiidir.

Protokol

Vali ve Belediye Başkanı	Aydın Özakın
Cumhuriyet Savcısı	Osman Turan
Ağır Ceza Mahkemesi Reisi	Levent Yıldırım
Vali Muavini	Nurettin Karagök
Vali Muavini	Vehbi Ergin
Emniyet Müdürü	Ahmet Eryüksel
Millî Eğitim Müdürü	Hüssam Arlan
Sağlık Müdürü	Dr. Ziya Solmaz
Turizm Müdürü	Ahmet Duru

Vergi Rekortmenleri

Mehmet Mahmutoğlu	3.528.752
M. Ali Aslandere	2.121.674
Abdurrahman Altın	1.655.833
Ömer Altın	1.654.452
Mehmet Altın	1.653.337
Hasan Kınay	1.536.598
İbrahim Işıklı	1.530.677

ÖNEMLİ KİŞİLER

AŞIK PAŞA (1272 - 1333) — Tasavvuf şeirlerinden. Kuvvetli bir tasavvuf kültürüyle yetişti. Anadolu Türkleri arasında tasavvufu yaymak, halka dervişlik yol ve törelerini öğretmek amacıyla **Garip-name** adıyla Türkçe, 12 bin beyitlik, aruzun **fâilâtün, fâilâtün, fâilün** vezniyle bir eser yazdı.

LÜTFİ MÜFİT ÖZDEŞ (1874 - 1940) - Mustafa Kemalle Şam'da 1906'da Vatan ve Hürriyet gizli cemiyetini kuran üç kişiden biri. Kurmey subay. Trablusgarp, Balkan ve Birinci Dünya savaşlarıyla Kurtuluş Savaşı'na katılmış, emekli kurmay yarbay. II - V. dönemlerarası milletvekili.

OSMAN BÖLÜKBAŞI (1913 -) - Mucur'da dünyaya geldi. İstanbul Erkek sesini bitirdikten sonra Fransa'da Nancy Üniversitesi Fen Fakültesi'nde okudu. Türkiye'de çok partili hayata girilirken, siyasal yaşama atıldı, DP'ye girdi ve genel müfettiş oldu. Konuşmalarıyla "Anadolu Fırtınası" diye tanındı. 1947'de DP'den koparak Millet Partisi kurucuları arasında yer aldı. 1950'de Meclis'e girdi. MP'nin kapatılması üzerine CMP'yi kurdu ve genel başkan oldu (1954-1962) 1958'de partisi, adını Köylü Partisi'nin de katılmasıyla CKMP olarak değiştirdi. 1962'de, parti içindeki anlaşmazlıklar üzerine, CKMP'den ayrıldı, yeniden MP'yi kurdu. Sonra MP'den 1973'de de siyasetten ayrıldı.

Huzurlu Yaşayın

Yarını düşünenler tedbirli olanlardır İş Bankası'na gelip huzuru bulanlardır.

Tasarruflarınızı,paranızın ve istikbalinizin
emniyeti olan Türkiye İş Bankası'nda
değerlendirin, huzurlu yaşayın.

TÜRKİYE
İŞ BANKASI

Kentin tarihi

TÜRKİYE GARANTİ BANKASI *Sunar*

KIRŞEHİR'in tarihi Hititler'e kadar uzanır. Daha sonra Asurluların buraya egemen oldukları görülür. Milâttan Önce VI. yüzyılda Persler bu topraklara hakim olmuşlar ve uzun bir süre burada hüküm sürmüşlerdi. Milâttan Önce IV. yüzyılda Büyük İskender, Pers Devletini ortadan kaldırırken bu toprakları da kendi görkemli Makedonya İmparatorluğu'nun sınırları içine katmıştır. Büyük İskender'in ölümünden sonra İmparatorluğu parçalanırken bu topraklar Selevkos devletinin nüfuzu altına girmiştir. Ancak bu topraklarda Selevkoslar hüküm sürmelerine rağmen egemenlik daha ziyade Kapodokya Krallığı'na ait olmuştur. Kapodokya Krallığı önce Roma İmparatorluğu'nun yüksek egemenliğini tanımış daha sonra da Roma İmparatorluğu'na bütünüyle ilhak etmiştir.

Burada Bizanslılar hüküm sürerlerken Müslüman Araplar sık sık bu topraklara akınlar yapmışlar ancak hiçbirinde ellerine geçirdikleri toprakları tutamamışlardır. 1071 yılındaki Malazgirt Zaferi'nden sonra Türkler büyük bir hızla Anadolu içlerine yayılırken bu topraklar Anadolu Fatihi Kutalmışoğlu Süleyman Şah tarafından fethedilmiş ve yeni Türk devletinin sınırları içine katılmıştır. Daha sonra Selçuklulara bağlı Dânişmendoğulları bu yörede bir süre hüküm sürmüşler, bundan sonra da Kırşehir Konya Selçuklu Devleti'nin bir vilayeti olmuştur.

Kırşehir yine bu dönemde "Ahilik" adı verilen tasavvufî esnaf teşkilâtının en büyük merkezi olmuştur. Burada doğup yaşayan Ahi Evran, adıyla anılan ünlü teşkilâtını burada kurmuştur. XIV. yüzyılın ikinci yarısında bu topraklar bir ara Eratanoğulları'na geçmiş, daha sonra Karamanoğulları buraya eğemen olmuşlardır. Karamanoğulları'nın Osmanlı Devletine ilhakıyla bu topraklar da Osmanlı İmparatorluğu'nun sınırları içine katılmıştır. Osmanlı devrinde Kırşehir önem ve değerini yavaş yavaş yitirmeye başlamıştır. Celâli İsyanları buranın büsbütün gözden düşmesine yol açmıştır. Osmanlı devrinde Kırşehir, Karaman Beylerbeyliği'nin 7 sancağından biri olmuştur. Tanzimattan sonra Ankara eyaletine bağlanan Kırşehir, Cumhuriyetin ilânından sonra il haline getirilmiştir.

AHİ EVRAN TÜRBESİ: Merkezi Kırşehir'de bulunan ve karşılıklı yardımlaşmaya dayanan ünlü esnaf teşkilâtı ve temeli tasavvuf felsefesine dayanan Ahiliğin kurucusu olan Ahi Evran burada yaşamış, Ahilik örgütünü burada kurmuş ve yine burada hayata gözlerini yummuştu. Ahi Evran, bir sanat şaheseri olan türbede, yatmaktadır. Türbe, Türk Selçuk türbe mimarisinin değişik fakat güzel bir örneğini teşkil etmektedir.

ALAEDDİN CAMİİ: Büyük Selçuklu Sultanı Alâeddin Keykubat tarafından yaptırılmıştır. XIII. yüzyıl eseri güzel bir camidir. Osmanlı devrinde ciddî bir onarım görmüştür.

AŞIK PAŞA TÜRBESİ: Ünlü Türk halk şairlerinden olup 1333 yılında ölen Aşık Paşa da Kırşehirlidir. Burada doğmuş ve yaşamış, yine burada ölmüştür. Türbesi, Eratanoğulları tarafından yaptırılmıştır.

CACABEY MEDRESESİ: Kılıç Aslan'ın veziri ve Selçuklu Valisi Cacaoğlu Emîr Nureddin tarafından yaptırılmıştır. Bu medresenin bir bölümünün camlı kubbesi burasının ayni zamanda rasathane olarak kullanıldığını da göstermektedir. Medrese bugün cami olarak kullanılmaktadır.

MELİK GAZİ TÜRBESİ: Anadolu'daki tipik Selçuklu kümbetlerinden biridir. Melik Gazi bu türbenin sivri külâhı altındaki sandukada yatmaktadır.

ÇARŞI CAMİİ: 1864 yılında Hüseyin Bey adında bir hayırsever tarafından yaptırılmıştır. Osmanlı dönemine ait en son eserlerden biridir.

Yurt içi ve yurt dışı bankacılık işlemlerinizde Türkiye Garanti Bankası

FOLKLOR

KIRŞEHİR'in bir türküsünü dinlemeden, bir manisini duymadan, bir çullamasını yemeden, bir höşmerimini tatmadan ve bir düğününe konuk olmadan, gerçekten Kırşehir halkını tanıyıp, seviyorum demek mümkün değildir.

OYUNLAR

Kırşehir, Teknik Lisesi Endüstri Meslek Lisesi Turizm ve Folklor Kolu öğrencilerinin yapmış oldukları araştırmalara göre, yörenin halk oyunları şu şekilde tanımlanmaktadır:

"Yörede "Halay" ve "Kaşıklı" türündeki oyunlar oynanmaktadır. "Ağırlama, Hayrani, Avşar, Üç Ayak, Hoplatma, Hasandağı Sekmesi, Karkın Halayı, Üçoğlan Zeybeyi, Esir Almaca, Sepetçioğlu, İbrama, Anşa, Ceme, Kıvrak Halayı, Hopdirilim, Sinsin, Tura" gibi oyunlar, yöre halayları olarak bilinmektedir.

"Biter Kırşehir'in Gülleri Biter, Gel Yanıma, Çiçekdağı, Yürü Güzel, Üç oğlan, Al Elmayı, Çubuk Uzun, Ov Nari, Süpürgesi Yoncadan, Nolur Hey Gelin, Al-yanak Allanıyor" adlarıyla bilinen oyunlar ise, Kaşıklı oyunlardır.

Kadın oyunları, erkek oyunları ve karşıkoyunlar olmak üzere, üç değişik oyun şeklinden söz etmek mümkündür.

GİYSİLER

Kırşehir, Teknik Lisesi ve Endüstri Meslek Lisesi'nin giysiler konusundaki araştırması ise şöyle:

Kadın: Başta, üzeri gümüş tepelikli fes bulunur. Fesin arka kısmında sırma saç belik olarak, ön tarafta zenginliği ve asaleti temsil eden sim yumru vardır. Fes uçlarında penesler dizilidir. Fesin üzerinde pullu tülbent ya da oyalı yazma örtülüdür. Arka uçlarından birisi alınır, çene altından başın üzerine atılarak tutturulur. Orta yaşlılar ve yaşlılar, bunun üzerinden siyah bir tülbent bağlarlar.

İçlik: Buna İşlik ya da göynek de denilir. Genellikle beyaz renkte, yakasız, sedef düğmeli, ipekli ve işlemelidir.

Cepken: Bir başka adı "Salta"dır. Kadifeden genellikle eflatun, kırmızı, siyah renkte, önü düğmesiz çalıktır. Önlerde, kollarda ve arkada işlemeler vardır, işlemeler sim, sırma ya da duruma göre ipliklerden ya da boncuklardan işlemeler yapılmaktadır.

Üçetek: Bıçak burnu ya da zincirli diye adlandırılan kutnu kumaştan yapılır. Etek üç parçadır. Öndeki parçaların uçları kıvrılarak kuşağın altına sokulur.

Kuşak: Üçeteğin üzerinden bele bağlanır. Yerine göre, trablus kuşak, geniş tokalı deri ve madenî kemerlerde kullanılır.

Şalvar: "Don" Genellikle koyu renk zemini üzerine küçük çiçekli ve motifli basmalardan yapılır. Yerine göre, çiçekli ve kenarından yollu kadifelerden de yapılır. Belleri uçkurlu, paça ağızları düğmeli ya da lastikli olur.

Ayakkabı: Ayağa yemeni giyilir, altı kösele ve uç kısmı kıvrıktır. Alçak topukludur. Genellikle siyah ve kahverengi deriden yapılır. Zenginler ve yaşlılar, "Lapçin" denilen topuklu ve iç içe iki ayakkabı giyerler. Ayakta işlemeli iplik ya da yün çoraplar bulunur.

Kadınlar, ziynet olarak: Boyuna muska, murtlak, nazarlık, gerdanlık ve kolye takarlar. Bileklerde bilezik, parmaklarda yüzük, kulaklarda küpeler vardır. Ayrıca zengin kadınlar ve gelinler alınlık, boyunlarına Kıremse ve beşibiryerde, takarlar. Halı dokuma, yufka ekmek yapma, pekmez kaynatma, bulgur çekme, mantı ve erişte kesme gibi belli başlı iş zamanlarında kullara koyu renkten birer kolçak "Kolluk", ön kısımlarına da önlük "dizlik" kuşanırlar.

Erkeklerin başında koyu kırmızı, vişne renkli püsküllü fes bulunur. Fesin üzerine renkli antep pusuşu, fakat daha ziyâde siyah poşu ince olarak sarılıp ve sağ yanda bağlanır.

Göynek: Genellikle ketendir. Zemin beyaz, gri ya da siyah düz desenlidir. Yakasız, astarlı, uzun kolludur. Sedef düğmelidir.

Delme yelek: Siyah, lâcivert ya da koyu yeşil renklerde çuhadan yapılır. Kolsuzdur. Önde üç ya da dört düğme ile iliklenir. Göğüs kısmı karın üstüne kadar açıktır. Sade olduğu gibi, işlemeli de olabilir. Astarlıdır.

Şalvar: Kumaşı yelekle aynıdır. Uçkurlu ve astarlı olarak dikilir. Yandan cepli olanları da vardır. Paça kısmı dardır. Normal...

Kuşak: Beyaz yündendir. Üç-dört metre uzunluğundadır. Bir ucu püsküllüdür. Şalvar ve gömleğin üzerinden bele sarılır. Sağ tarafta şalvarın üzerinden püsküller görülür.

Çorap: Beyaz yün çorap giyilir. İş zamanlarında ve oyunda şalvarın üzerine çekilerek diz altında, uçları püsküllü yün bağıyla bağlanır. Püsküller bacağın dış tarafından sallanır.

Yemeni: Ayağa yemeni giyilir. Yemeni kadınların giydiği yemenilerdendir.

Takı: Boyunda muska ya da murtlak, kuşak arasında tütün, kesesi, para kesesi, yeleğin üzerinde uzun zincirli gümüş köstek, yelek cepde ayna, tarak gibi gereksinimler bulunur.

SAZLAR

Yörede halk oyunlarına "Divan Sazı, Bağlama, Cura, Zilli Maşa, Darbuka, Tef" eşlik eder. Kırşehir'de bu çalgı topluluklarına "ince saz" adı verilir. Kaşıklı oyunlar, bu ince saz eşliğinde oynanır.

Halak türündeki oyunlar ise, davul, kaba zurna, cura ve zurna eşliğinde oynanır.

HALK OZANLARI

Kırşehir yöresinde güçlü halk ozanları yetişmiştir. "Âşık Musa" ve "Âşık Sait" bu dalda kendilerinden söz ettirmiş ünlü ozanlar olarak bilinmektedir. Kırşehir'in Savacı köyünden doğan Âşık Musa dizelerinden tasavvufa büyük ölçüde yer vermiştir:

"Binbir ismin sahibine yalvardım
Yaradan halimden bilmedi gitti
Felek vurdu zel beline bel verdim
Variyor dedim, olmadı gitti.

Sel değdi yıkıldı gönül köprüsü
Taş sandım kerpiç imiş yapısı
Örtülmüş açılmaz hacet kapısı
Bir dileğimkabul olmadı gitti

Mecnun Leyla için firkate kaldı.
Delinmedi dağlar Ferhat'a kaldı.
Saydım derdine yanmaz mı Cihan
Musa bu dünyada gülmedi gitti."

ADAK YERLERİ

Evlenmek isteyen kızlar, bahtlarının açılması, yeni evlenen hanımlar, çocuk sahibi olabilmeleri için yöredeki Âşık Paşa ve benzeri köy çevrelerindeki türbelere renkli bezler bağlarlar. Çiçekdağı'nın Büyük Teflek köyünde Yeşil Pabuç adıyla anılan bir başka adak yerinde ise, hastalıklardan kurtulmak için dua edilir. Yörede bu veya buna benzer adak yerleri, geçmiş yıllardaki etkinliklerini artık büyük ölçüde yitirmiş bulunmaktadır.

Uzman SAĞLIK

SPOR

Kırşehir'de ilk sportif faaliyetler, 1936 yılında o zamanın valisi Mithat Saylam'ın önderliğinde başlamıştır. "Millet Bahçesi" adı ile anılan açık spor sahasına 500 kişilik tribün inşa edilerek ilin ilk spor tesisi tamamlanmış oldu. Tarihçi-yazar Cevat Hakkı Tarım'ın büyük çabaları sonucu ilin ilk spor kulüpleri İnanspor, Güvenspor, Kayabaşıspor ve Yenicespor kuruldu. 1960'lı yıllarda da Ali Rıza Olcay'ın futbol, basketbol ve voleybol dallarında düzenlediği okullararası karşılaşmalarla Kırşehir'de spor gelişip yaygınlaştı.

KIRŞEHİRSPOR

İlin adını taşıyan kulüp, 1969 yılında Esnafspor, Kılıçözüspor ve Melyaspor'un birleşmesiyle profesyonel olarak kuruldu ve aynı yıl Üçüncü Lig'de mücadele etmeye başladı. Vali Tekin Alp'in önderliğinde kurulan Kırşehirspor 1975 yılında başarısız bir sezon geçirerek küme düştü. Terfi liglerinde mücadelesini sürdüren Kırşehirspor, 1982 yılında Türkiye İkinci Ligi'ne yükselmiştir.

Kırşehir'in yetiştirdiği ünlü sporcular arasında, 1966 yılında Büyük Atatürk Koşusu'nu kazanan Alâattin Çıplak, taekwon'do Türkiye birincileri Sinan Demir ve Zafer Çam, masa tenisinde bireysel sıralamada Türkiye birinciliğine ulaşan Oktay Çimen'i sayabiliriz.

EĞİTİM

Okulsuz köyü ve öğretmensiz okulu bulunmayan Kırşehir, eğitim olanakları açısından oldukça şanslı bir ilimizdir.

Öğretmen açığı olmayan Kırşehir'in eğitim alanındaki en büyük sorunu bina yetersizliğinden kaynaklanmaktadır.

Okuma-yazma seferberliği nedeniyle bugüne dek 392 kurs açılan ilde, bu kurslara 7 bin 515 kişi katılmıştır. Yapılan istatistiklere göre, okuma-yazma bilmeyen 60 bin kişinin 24 bini 12-44, geri kalan 36 bini ise 44 yaşının üstündeki yurttaşlardan oluşmaktadır.

İlköğretimde 331 okulda 1761 öğretmenin ve 37 bin 116 öğrencinin bulunduğu Kırşehir'de, 39 ortaokulda 403 öğretmen ve 8 bin 894 öğrenci vardır. Beş lisede 145 öğretmen ve 2 bin 800 öğrenci dört endüstri meslek lisesinde de 102 öğretmen ve 960 öğrenci bulunmaktadır.

TÜRK TİCARET BANKASI
TÜRKBANK
"IKINCI ADRESINIZ"

Kırşehir, Eti medeniyetinden bu yana, Orta Anadolu'nun bütün tarihini yaşamış ve bu uygarlıkların zenginliklerini bünyesinde toplamış tarihî ve turistik bir ilimizdir.

Bölgenin ekonomik yapısında tarım ve hayvancılık ayrıca önem taşımaktadır.

Türk Ticaret Bankası 1969 yılından beri yöre halkının çalışma ve ekonomik atılımlarına destek olmanın mutluluğu içindedir.

Kırşehir İl Merkez Şubesi
Kırşehir İli Şubesi
Mucur

TÜRK TİCARET BANKASI
TÜRKBANK
"IKINCI ADRESINIZ"